

**LBRIS**

We know  
books

M.L. Stedman

O VIAȚĂ  
ATÂT DE  
ÎNDEPĂRTATĂ

Traducere din limba engleză  
BOGDAN PERDIVARĂ

**LITERA**  
București

*Australia de Vest*  
*Vineri, 10 ianuarie 1958*

Pe-aici e pământ roșu cât vezi cu ochii. Deasupra, soarele brăzdează un interminabil cer albastru. Sub tufele de *mulga* de un verde prăfos, o șopârlă caută fereală și umbră; furnicile meșteresc mușuroaie care sfidează căldura; cangurii sug umezeală din frunzele fragede, forfecându-și urechile ca să localizeze un huruit îndepărtat: pe linia dreaptă de nuanța cinabrulei care desparte copacii rari se apropie un camion solitar.

Înșiruiți pe bancheta Bedfordului stau cei trei bărbați MacBride, ca niște matrioști scoase una din alta. Părul negru, drept al lui Phil și chipul oval se repetă la Warren, fiul lui cel mai mare, și își găsește ecou în Matt, prâslea. Ca boabele într-o păstaie, aceeași poveste de generații. Sunt toți de părere că până și Rosie, fiica pe care au lăsat-o acasă, cea născută între frați, îi seamănă lui bucățică ruptă. Mama, Lorna, nu se ivește defel în peisaj. Vezi de la o poștă că ai de-a face cu un MacBride.

Warren își pocnește fratele cu pumnul în braț.

–Doamne, ce trăsnaî mai scoți pe gură!

–Nu! Să navighezi în jurul lumii! Să descoperi insule nelocuite..., spune Matt. Grozav ar fi!

–Ehei, dacă nu pui osul la treabă, afurisita de barcă are să fie mâncată de furnici albe și-o să te scufunzi îndată ce atingi oglinda apei, rostește tatăl lor.

Dă brânci schimbătorului de viteze, convingând camionul să treacă peste buza dâmbului. Din spate, cele câteva zeci de oi scot un *bee* colectiv.

Deținerea unei bărci pe terenul crescătoriei de oi ar fi trecut nevăgată în seamă dacă proprietatea lor s-ar fi găsit pe muchia coastei lungi de zece mii de kilometri a statului. Însă Meredith Downs, cu ale sale aproape patru sute de mii de hectare aride, e departe, în adâncul uscatului, învecinându-se ici-colo cu deșertul.

–Despre ce era rămășagul ăla? întrebă Matt.

Discuția a început la trecerea pe lângă o formă solitară care se profila în zare: „șopronul lui Monty“. Numită după unchiul lui Phil, Montgomery MacBride, construcția era cea mai bătătoare la ochi pe sute de kilometri în jur. Legenda despre cum devenise Meredith Downs, exploatație cu douăzeci de mii de ovine și o cantitate medie de precipitații anuale de treizeci de centimetri, sălaşul unei ambarcațiuni pentru pescuit perle complet echipate avea să fie cu timpul înfrumusețată temeinic, însă esențialul rămânea: o datorie a unui tovarăș vechi de-ai lui Monty, plătită cu vârf și îndesat; ambarcațiunea târâtă în urma cămillelor de niște afgani; un vis că într-o zi Monty o va pilota el însuși, poate de-a lungul coastei de miazăzi a continentului, în ciuda absenței perlelor din înghețatul Ocean Sudic. Venise cu numele *Alpha Crucis*, steaua cea mai luminoasă din constelația Crucii Sudului. Când Monty pornise în marș

spre Somme, în 1915, să-și facă datoria, tatăl lui îi făgăduise că are să o păstreze în bună stare. Construisese în jurul ei șopronul cu banii luați pe lână, continuase să ungă cu ulei lemnăria vasului și să țină departe păianjenii și termitetele.

Însă după ce Monty se întorsese gazat acasă, nu mai fusese bun decât să zacă în barcă și să navigheze în imaginație către țărături mai sigure. Când murise, nu la multă vreme după aceea, cu barca uscată ca iasca și visul neîmplinit, îi vârseseră cenușa în prora, împreună cu o busolă, o sticlă de bere și o promisiune că într-o zi vor lansa pescuitorul de perle la apă, ca să-i împrăștie rămășițele în Oceanul Indian. Phil MacBride încă se ținea de ritual: lustruitul lemnăriei; înlocuitorul parămelor ferfenițite; adusul unei beri pentru Monty la fiecare zi de naștere. Om nu tocmai datat excentricităților, Phil făcea aici o excepție: „E tradiție“, atât spunea și nimic mai mult, așezând reverențios berea la prora.

Acum răspunde întrebării fiului său mai mic:

–Monty s-a socotit că poate găsi apă la prietenu' lui pe teren numai așa, c-o crăcană de ghicit în mână: și dacă găsea, căpăta vasul. Și-a dat, păi cum, de apă la zece metri, și atâta i-a fost. Tovarășul lui s-a ținut de cuvânt. Aproape un an i-a luat să care barca până aici.

Camionul își urmează drumul huruitor, pândit de soarele tot mai lacom ceas după ceas. Drumul de pietriș portocaliu e despicat de șleauri uscate, rămase după ploile recente, neobișnuite pentru anotimp.

–Ai face bine să aduci înapoi grederul, Warren, să vezi dacă poți netezi bucata asta, zice Phil în vreme ce trec hâțânându-se peste o porțiune denivelată grav, făcând oile să cadă din picioare. Ia-l și pe Miles să-ți fie

de ajutor, mai spune și continuă să discute despre cum se descurcă ucenicul de vâtaf englezoi, Miles Beaumont, acum că bucata petrecută cu ei aproape se sfârșește.

Salvia cenușie începe să lase, ici și colo, locul ier-bii-țepoase. Șase lebede negre planează pe imensa oglindă a lacului sărat cu marginea albă, cristalizată. Impozantele mori de vânt de metal din îngrădirile țarcurilor se rotesc blând în suflarea brizei, pompând la suprafață prețioasa apă freatică. O mână de oi, din când în când, se împrăstie la vederea camionului.

Înghesuit între tatăl și fratele lui, Matt se uită cum gonesc pe marginea drumului o pereche de emu, ținând preț de o clipă pasul cu ei înainte de a țâșni iarăși la adăpost. Cam prostovani, afurisiții. Dar iuți. Mai rapizi decât varanii de nisip, care musai că or fi și ei pe acolo, pe undeva. Lighioane nenumărate, ascunse de tufele țepoase: șerpi cafenii și din cei cu spinare roșie; gușteri mărunți; furnici cu milioanele. Mai sunt și cămile, hălăduind libere după ce era cămilarilor a trecut: chiar în clipa de față, undeva pe proprietate, sigur găsești vreuna pusă în genunchi la gard, încercând să-i rupă plasa și să ajungă la apă. Dar nu sunt nici pe jumătate la fel de rele precum câinii dingo, precauți la capcane și așteptând căderea nopții ca să-și facă mendrele cu vreo oaie amărâtă. Apoi, cangurii. Mii și mii, ai naibii, cu toate strădaniile lui Pete Peachey, vânătorul lor.

Ochii lui Matt încep să se închidă, îngreunați de începutul matinal al zilei și de bucuria de ieri, datorată telegramei de la Perth care-i anunța rezultatele de excepție la examenele finale: sfârșitul pe vecie al școlii.

A stat treaz bună parte din noapte, gândindu-se la ce va face în continuare. Warren, care mai degrabă pare de patruzeci și doi decât de cei douăzeci și doi de ani pe care îi are cu adevărat, urmează să preia Meredith

Downs când se va pensiona tatăl lor – asta e bătut în cuie. Matt va fi nevoit să se apuce de altceva. Și în exact momentul acela, cu două zile înainte să împlinească optsprezece ani, i se pare că ar fi în stare să facă orice: să se ducă la universitate, să se facă inginer ori cercetător – sau cartograf – ce-i mai place o hartă ca lumea... Ori, cu ajutorul părinților, să-și cumpere o fermă a lui. Ba chiar, de ce nu, să se însoare? Cândva. Își invocă în minte ochii verde-deschis ai lui Pattie Gosden, care, i-a promis soră-sa, Rose, are să fie la întâlnirea Tinerilor Păstori care se ține astăzi în orașel...

După ore și ore de hurducat pe drumurile plate, neasfaltate, oprindu-se să deschidă și să închidă porțile largi ale fiecărei îngrădituri în parte, ajung la hotarele domeniului Meredith Downs. Camionul, cu cei trei bărbați și încărcătura ovină, nu e decât un grăunte de nisip viu în peisaj.

\* \* \*

Familia MacBride s-a stabilit în Australia de Vest cu câteva decenii după întemeierea, în 1829, a coloniei Swan River. Lyle MacBride și fratele Lachlan au lăsat în urmă mica fermă de oi a tatălui lor și s-au aruncat curajoși, împreună cu nevestele, în chinuitorul voiaj din Anglia, iar în două generații familia li s-a răsfirat către vest, odată cu pământul deschis pășunatului. Cu trecerea anilor, hărțile de uscat ale Coroanei aveau să indice, trecute cu litere roșii de mână, că loturi peste loturi fuseseră cesionate unor „MacBride“.

Numele MacBride începuse să se ivească și în toate celelalte documente la care te-ai fi putut aștepta: Registrul de Nașteri, Decese și Căsătorii, plus dările

de seamă ale Consiliilor pentru Stărpirea Dăunătorilor și Comisiilor pentru Întreținerea Drumurilor. Găseai și prin arhivele ținute de Biroul Meteorologic, care trimitea buletine despre starea vremii către Perth și Melbourne, câte un MacBride ori doi. Se aflau în procesele verbale ale Asociației Crescătorilor și Păstorilor de Ovine, în catastifele Societății Regale de Agricultură și prin câte alte locuri.

Cei din neamul MacBride erau dăruți, umbla vorba: cumpăniți însă ageri, grijulii fără să fie răutăcioși. Când le-o îngăduia averea, nu se dădeau în lături să doneze pentru cauze juste, fie ele religioase ori laice. Erau vecini ideali: drepti în dispute, practici la vreme de dezastru; custozi de ispravă ai pământurilor care practicau cele mai bune metode agrare ale momentului. În vreme ce urmașii lui Lachlan se împrăștiau către nord, descendenții lui Lyle nu s-au clintit de pe Meredith Downs, reușind până la urmă să-i sporească hotarele până la aproape patru sute de mii de hectare, întinderea maximă permisă atunci de lege. Însă patru sute de mii de hectare abia dacă par un punct pe harta Australiei de Vest, cu ai săi un milion și șase sute de mii de kilometri pătrați care alcătuiesc o treime din continent.

Bărbații MacBride erau flăcăi arătoși și se pricepeau să atragă fete de măritat care să li se alăture în viața din sălbăticie. Nevestele cu pricina aveau câteodată dotă, înzestrate fiind de tați care tranzacționau la bursă ori de bunici săpători după aur, ceea ce însemna că de obicei se găseau și mijloacele ca domeniul să treacă peste vremurile grele care apăreau îndeajuns de adesea.

Traiu e greu aici. În Anglia, o fermă poate ține patru până la șase oi pe hectar. Aici, în lipsa ploii, ai nevoie mai degrabă de douăzeci de hectare pe cap de oaie. E arșiță. E soare. Dar în nopțile de iarnă îți va îngheța apa

în cisterne. Lumina pârjolitoare care convinge viața să apară o va veșteji cu același ridicat din umeri indiferent, lăsând în urmă copaci decolorați și tablă ruginită, ondulată pe acoperișurile gospodăriilor abandonate. Vântul care aduce ploaia poate să iște potop și să facă una cu pământul saivanele de tuns. Tot ce-ți face bine îți poate de asemenea dăuna – așa merg, pur și simplu, lucrurile.

Pământul acesta a văzut lucruri improbabile: evoluția marsupialelor și monotremelor; a păsărilor nezburaătoare și a animalelor care zboară. A fost martor la ruperi de continente și iviri de insule. A văzut oceane preschimbate în deșert și deșerturi transformate în ghețari. Și a mai văzut cum oamenii își târâie viețile mititele pe suprafața lui plată și neiertătoare.

Cât despre secetă... Ei bine, e ca o rubedenie de neam prost care, o știi, are să apară mai devreme sau mai târziu – problema nu e dacă, ci când. Un alt motiv pentru care domeniile trebuie să fie atât de mari pe aici: ca să împrăștii vremea. Măcar pe un hat din cele patru sute de mii de hectare s-ar putea să te alegi cu câțiva stropi și să-ți poți muta turmele pe pajiștea verde care scoate capul prin țarcuri sau împrejurul chiupurilor de lut umplute cu apă de ploaie. Dacă pari să te îndrepti către pieire, te dezbari de șeptel cât de iute poți, micșorezi numărul de argați și te pui să aștepti liniștea nepământeană când nici o oaie nu behăie, nici o pasăre nu zboară și nici o frunză nu foșnește în vânt, fiindcă nu mai sunt frunze.

În ziua aceluia drum cu camionul spre Wanderrrie Creek din ianuarie 1958, în vreme ce Phil și Warren pâlăvrăgeau despre dresul gardurilor, iar Matt își visa cu ochii deschiși viitorul și întâlnirea cu Pattie

Gosden, norocul familiei MacBride avea să se schimbe, trimițându-i către cu totul alt fel de pietro.

Phil MacBride știa să conducă de când avea șapte ani – învățase de cum reușise să ajungă la pedale. Își învățase și fiii, cam pe la aceeași vârstă. Și una dintre multele reguli pe care li le vârase în cap era: niciodată nu învățai de volan încercând să nu lovești un cangur. N-ai de unde ști încotro are să sară, așa că mai bine riști un radiator paradiat decât să derapezi și să te dai peste cap.

Poate că mirajului dogorii, atunci, să-l fi făcut pe tatăl lui Matt, pentru mai puțin de-o secundă, să socoată silueta de un metru optzeci săltată în două picioare în față drept un om și nu un mascul de cangur roșu. Până să se întindă piciorul lui Phil spre frână, capul îi și anunțase greșeala, însă camionul apucase deja să se împlânte în marginea înșelătoare, de pietriș moale, a drumului și să se rostogolească pe-o parte, în mârâieli de metal și forță, azvârlindu-i unul dintre fii prin parbriz și trăgându-l pe celălalt în țepa schimbătorului de viteze.

Phil a avut destulă putere doar cât să-l tragă din cabină pe Warren și să-l târască la loc drept. Pe Matt l-a deslușit la ceva depărtare de camion, cu capul însângerat și mădulele răsfirate. Apoi nu a mai văzut nimic.

Vapori de motorină s-au amestecat cu izul înțepător al salviei, iar zăngănitul morii de vânt a murit sub be-hăielile disperate ale oilor în vreme ce roțile camionului se roteau prin aer, improșcând cu combustibil ca un mănunchi de artificii. În câteva minute doar, vaporii s-au aprins de la dogoare și au înecat vehiculul într-un iureș portocaliu de flăcări, iar fumul negru de la

anelopele topite a prins să schițeze o scară către cerul pustiu, nemărginit.

Ca boabele într-o păstaie, așa erau bărbații MacBride: înșirați pe drumul prăfuit, în sânge care se prelingea, se învârtejea și se aduna laolaltă într-o unică băltoacă stacojie.